

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4316208184
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4316208184.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: C. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/X, I., proti žalovanému: AB 2 B. V., so sídlom Strawinskylaan 933, Amsterdam, Holandské Kráľovstvo, registračné číslo: 572 79 667, zastúpený Advokátska kancelária GOLIÁŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 130,56 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 7. júna 2017 č. k. 14C/88/2016-64, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti výroku a výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e** .

Žalobkyni voči žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 07.06.2017 č. k. 14C/88/2016-64 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 107,85 eura v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom vo zvyšnej časti (nad sumu 107,85 eura po žalovanú sumu 130,56 eura) žalobu ako nedôvodnú zamietol. Po právnej stránke vec posúdil podľa § 228 ods. 1 CSP, § 451 ods. 1, 2 a § 457 Obč. zák.

2. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania (§ 255 ods. 2 CSP) a to s prihliadnutím na čiastočný úspech obidvoch sporových strán v tomto spore a takisto aj s ohľadom k tomu, že žalobkyni, ako úspešnej strane v tomto spore žiadne trovy nevznikli.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, súd prvej inštancie vychádzajúc z vykonaného dokazovania považoval žalobu žalobkyne za dôvodnú v tom rozsahu, ako bolo uvedené vo výroku napadnutého rozsudku. Žalobkyňa a právny predchodca žalovaného dňa 19.11.2011 uzatvorili zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú OS Levice rozsudkom zo dňa 27.01.2016 č. k. 9C/210/2015-72 (právoplatným dňa 21.03.2016) určil za bezúročnú a bez poplatkov. Týmto rozsudkom súd žalobu žalobcu (AB 1 B.V. reg. číslo 56007043) zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Zároveň výrokom tohto právoplatného rozsudku bol na samostatné konanie vylúčený návrh žalovanej ohľadne zaplatenia sumy 130,56 eura voči žalobcovi.

4. Žalobkyni právny predchodca žalovaného poskytol úver v sume 157,80 eura, ktorý sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť v 36-ich mesačných splátkach po 7,74 eura, s ročnou úrokovou sadzbou 35,51 %, RPMN 42,3 %, priemernou hodnotou RPMN 45,66 %, celkovými nákladmi spotrebiteľa 102,12 eura a celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 259,92 eura. Ohľadne konštatovanej bezúročnosti a

bezpлатkovosti úveru zo dňa 19.11.2011 č. XXXXXXXXXX bol súd v rozhodovaní tejto veci viazaný (§ 228 ods. 1 CSP) právoplatným rozsudkom OS Levice zo dňa 27.01.2016 č. k. 9C/210/2015-75.

5. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa celkovo na úhradu predmetného úveru zaplatila žalovanému sumu 265,65 eura, pričom úver jej právny predchodca žalovaného poskytol iba v sume 157,80 eura, tak potom rozdiel medzi týmito sumami (265,65 eura - 157,80 eura = 107,85 eura), t. j. suma 107,85 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie, ktoré získal žalovaný a preto je ho povinný vydať žalobkyni. Vo zvyšku súd podanú žalobu zamietol, pretože žalobkyňa vôbec nezdôvodnila, ako dospela k žalovanej istine práve vo výške 130,56 eura. Žalobkyňa nežiadala priznať príslušenstvo a preto jej ho súd nepriznal. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodol podľa § 180 CSP, t. j. v neprítomnosti strán sporu, ktoré svoju neúčast' písomne vopred ospravedlnili. Uznesením zo dňa 15.02.2017 č. k. 14C/88/2016-30 súd prvej inštancie rozhodol, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom pôvodného žalovaného (AB 1 B.V. reg. č. 560 07 043), ktorým je v súčasnosti AB 2 B.V. reg. č. 572 79 667 zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIÁŠOVÁ GABRIELA.

6. Proti tomuto rozsudku v jeho vyhovujúcej časti výroku a v časti výroku o náhrade trov konania podal včas odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby predmetný rozsudok zmenil tak, že podanú žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietne a rozhodne aj o náhrade trov konania. V rámci tohto písomného odvolania žalovaný prvýkrát uplatnil, resp. vzniesol námietku premlčania vzájomnej žaloby žalobkyne, ktorá je vo svojom väčšom rozsahu premlčaná. Z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 Obč. zák.) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania, až do právoplatného skončenia konania (Peter Vajčík a kolektív: Občiansky zákonník, stručný komentár, IURAEDITION, s.r.o., 2008 str. 201 a uznesenie NS SR zo dňa 13.10.2009 sp. zn. 5Cdo/120/2009). Námietky premlčania sa teda netýka koncentračná zásada konania vyjadrená v ust. § 120 ods. 3 a § 205a OSP s výnimkou, ak by uplatnenie námietky premlčania bolo spojené s neprípustným uplatňovaním nových skutočností a dôkazov.

7. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy došlo fakticky k získaniu bezdôvodného obohatenia. To znamená, že ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy je pre posúdenie začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 2 Obč. zák., rozhodujúci subjektívny okamih, kedy oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno vyvodiť, že zmluva, ktorou sa plnilo je neplatná. V tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutie NS ČR z 20.10.2004 sp. zn. Odo/83/2004 a rozsudok KS v Žiline sp. zn. 8Co/274/2016 zo dňa 23.09.2016.

8. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného uviedla, že odvolanie žalovaného navrhuje zamietnuť a rozsudok OS Levice č. k. 14C/88/2016-64, ako vecne správny potvrdiť. Plne súhlasí s týmto rozsudkom, stotožňuje sa s ním a má za to, že súd rozhodol po práve a spravodlivo.

9. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutých častiach výrokov (vyhovujúci výrok a výrok o náhrade trov konania) a to procesným postupom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), následne dospeli k tomu záveru, že podané odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolacom konaní použiť len vtedy, ak
a/ sa týkajú procesných podmienok,
b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo

d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. V danom prípade odvolací súd pri posudzovaní dôvodnosti podaného odvolania žalovaného smerujúceho proti prvoinštančnému rozsudku zo dňa 07.06.2017 č. k. 14C/88/2016-64 v jeho napadnutých častiach výrokov, dospel k tomu záveru, že uvedený rozsudok je v napadnutej časti vecne správny a preto ho s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Na margo v podstate iba jedného odvolacieho dôvodu uplatneného v podanom odvolaní žalovaného zo dňa 17.07.2017, ktorým je zo strany žalovaného vznesená námietka premlčania uplatneného nároku žalobkyne (prvýkrát až v predmetnom odvolaní) odvolací súd poznamenáva, že vznesenou námietkou premlčania sa nebolo možné v tomto odvolacom konaní možné zaoberať, resp. na ňu prihliadať, pretože nejde o novotu v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP.

13. Vychádzajúc z obsahu ust. § 149 CSP prostriedkami procesného útoku, ako aj procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Podľa § 152 CSP hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany. Za hmotnoprávnu námietku sa považuje aj námietka premlčania. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

14. Súčasný platný CSP upravuje podmienky, za splnenia ktorých možno uplatniť námietku premlčania až v priebehu odvolacieho konania odlišným a najmä prísnejším spôsobom, ako bolo za účinnosti OSP. V tom čase platné ust. § 205a ods. 1 OSP (do 30.06.2016) sa totiž zaoberalo skutočnosťami a dôkazmi neuplatnenými pred súdom prvého stupňa, pričom sa netýkalo ani námietky premlčania, ktorá nepatrí medzi skutočnosti a dôkazy, ale je námietkou právnou. Ust. § 366 CSP v spojení s ust. § 149 a § 152 CSP medzi novoty v odvolacom konaní zahŕňa aj hmotnoprávnu námietku, za ktorú sa považuje aj námietka premlčania. Od nadobudnutia účinnosti CSP (od 01.07.2016) možno totiž v odvolacom konaní vzniesť námietku premlčania iba za splnenia predpokladov, tak ako sú zakotvené v ust. § 366 CSP. Doterajšia úprava v zmysle § 205a ods. 1 OSP účinná do 30.06.2016 nie je totožná s úpravou odvolacích novôt účinnou od 01.07.2016. Odvolacie novoty sú totiž v súčasnosti konštruované tak, aby zodpovedali koncepcii novoprijatého procesného predpisu (CSP).

15. K uvedenému záveru odvolací súd konštatuje, že vznesenú námietku premlčania žalovaným, až v priebehu odvolacieho konania nebolo možné subsumovať ani pod jedno z písmen a/ až d/ ust. § 366 CSP a tým ju považovať za novotu v odvolacom konaní a následne sa ňou zaoberať, resp. na ňu prihliadať.

16. S poukazom na takto uplatnený odvolací dôvod, na ktorý nebolo možné v odvolacom konaní prihliadnuť, a ktorý sám o sebe nemohol privodiť zmenu, resp. zrušenie rozsudku v napadnutých častiach výrokov, odvolací súd o podanom odvolaní žalovaného, ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na obsah rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Obdo/65/2017 zo dňa 28.06.2018.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalobkyni majúcej úspech v tomto konaní priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

18. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).